

Valtiovarainministeriö

Viite Lausuntopyyntö VM056:00/2009

Asia: **Hallituksen esitys laiksi pitkäaikaissäästämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK pitää nykyistä lakisääteistä eläkejärjestelmää toimivana ja ensisijaisena eläketurvan takaajana. Yksilölliset eläkevakuutukset voivat täydentää lakisääteistä eläkejärjestelmää silloin, kun eläketurva on jäämässä puutteelliseksi työurassa olevien katkojen, esimerkiksi lasten hoidon tai työttömyyden vuoksi. Yksityinen eläkesäästäminen ei voi korvata lakisääteistä eläkejärjestelmää, vaan lakisääteistä eläkejärjestelmää kehittämällä taataan myös tulevaisuudessa vanhuuden tai työkyvyttömyystilanteiden turva.

STTK pitää tärkeänä, että vapaaehtoisen eläkesäästämisen sääntelyä kehitetään yleisten eläkepoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Lakiesityksessä oleva säästöjen noston sitominen kulloinkin voimassaolevaan alimpaan lakisääteiseen eläkeikään tukee yleistä eläkepoliittista tavoitetta työurien pidentämisestä. Sidotun pitkäaikaissäästämisen verokohteluun ei tule tehdä muutoksia ennen kuin lakisääteisen eläkejärjestelmän työmarkkinoilta poistumisikää nostavat toimenpiteet on ratkaistu.

Sidotun pitkäaikaissäästämisen verotuen laajentamiseen liittyy sekä sitä puoltavia, että sitä vastaan olevia näkökohtia. On tärkeää, että pitkäaikaissäästämistä koskeva laki kattaisi kaikki keskenään kilpailutilanteessa olevat säästämismuodot. Tämän lisäksi on välttämätöntä, että laki tarjoaisi asiakkaalle korkeatasoisen suojan sijoituskohteiden valinnassa, palvelun tarjoajan vaihtamisessa ja kulujen vertailun osalta.

Verokannustinten neutraliteetin kannalta on oikeansuuntaista, että veroetu laajentuisi koskemaan muutakin pitkäaikaissäästämistä kuin yksilöllistä eläkevakuutusta. Veroedun laajentaminen koskemaan kaikkea pitkäaikaissäästämistä olisi sijoitustuotteiden tasapuolisen ja toimivan kilpailun kannalta perusteltua.

Eläkesäästäjän kannalta lisääntyvä kilpailu palvelun tarjoajien välillä johtaisi todennäköisesti palvelun tarjoajien kulujen pienentymiseen ja samalla eläkesäästäjän aseman parantumiseen. Erityisesti suorien osakesijoitusten hyväksyminen verotuettujen pitkäaikaissijoitusten kohteisiin lisäisi palveluntarjoajien hintakilpailua.

STTK pitää tärkeänä, että eläkesäästäjän asema turvataan riittävällä tavalla mahdollisessa sidotun pitkäaikaissäästämisen veroedun laajentamisessa. Palveluntarjoajien määrän kasvaessa, tulisi samalla lisätä valvontaresursseja säästäjien aseman turvaamiseksi. Asiakkaan tulisi saada keskenään vertailukelpoista tietoa eri tuotteiden kuluista ja riskeistä. Keskenään kilpailevien säästötuotteiden kuluja olisi voitava yhteismitallisesti vertailla sekä vuotuisten että kokonaiskulujen osalta.

STTK mielestä on tärkeää, että vanhojen yksilöllisten eläkevakuutusten siirto uusiin sopimuksiin tapahtuu vapaaehtoisuuden pohjalta asiakkaan sitä halutessa ja ilman veroseuraamuksia. Uusissa sopimuksissa mahdollisuus irtisanoa säästösopimus ja siirtää säästöt ilman veroseuraamuksia toiselle palveluntarjoajalle lisäisi kilpailua ja toimisi eläkesäästäjän hyväksi.

Pitkäaikaissäästämisen veroedun laajentamisella olisi valtion ja kuntien taloutta heikentäviä vaikutuksia. Niiden veropohja kaventuisi etenkin jos säästöso-
pimusten lukumäärä kasvaisi voimakkaasti. Mikäli julkisen talouden tasapaino heikentyisi odotettua enemmän verotuetun eläkesäästämisen vuoksi, on oltava valmiuksia myös rajoittaa pitkäaikaissäästämisen verotukea esimerkiksi vuotuisen verovähennyksen maksimimäärää pienentämällä.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Mikko Mäenpää
puheenjohtaja

Leila Kostainen
pääsihteeri

Lisätietoja: ekonomisti Seppo Nevalainen, puh. 0400 798 958